

Eich cyf/Your ref P-06-1380
Ein cyf/Our ref LW/03253/23

Jack Sargeant AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau

23 Ionawr 2024

Annwyl Jack,

Diolch am eich llythyr ar 1 Hydref yn gofyn am ragor o wybodaeth ynghylch Deiseb P-06-1380 ('Bathodyn glas gydol oes i unigolion sydd â diagnosis gydol oes'). Gweler fy ymateb i'r cwestiynau isod.

A yw Llywodraeth Cymru wedi cynnal unrhyw ymchwil ynghylch a yw... hyfforddiant mewn perthynas [â'r] model cymdeithasol o anabledd yn gweithio?

Mae canllawiau Llywodraeth Cymru ar gyfer awdurdodau lleol ar sut i gyflwyno'r cynllun Bathodyn Glas yn argymhell y dylai pob aelod o staff sy'n delio'n rheolaidd ag ymgeiswyr a deiliaid bathodynau gael hyfforddiant ymwybyddiaeth anabledd a chydraddoldeb, a ddylai gynnwys y model cymdeithasol o anabledd (gweler

<https://www.llyw.cymru/sites/default/files/pdf-versions/2023/6/4/1686820803/cynllun-y-bathodyn-glas-yng-nghymru-canllawiau-ar-gyfer-awdurdodau-lleol-2021.pdf>).

Fodd bynnag, mae'r canllawiau hyn yn anstatudol ac ni allwn gyfarwyddo awdurdodau lleol i ddarparu hyfforddiant penodol i staff unigol. Yn 2020, cynhaliodd fy swyddogion weithdy ar y model cymdeithasol o anabledd ar gyfer staff awdurdodau lleol sy'n ymdrin â cheisiadau am fathodynau glas, dan arweiniad hyfforddwr a rannodd eu profiadau personol eu hunain o fywyd bob dydd ag amhariad.

A ellir symleiddio'r system ar gyfer y rhai sy'n ailymgeisio sydd â chyflyrau gydol oes?

Mae cymhwystra ar gyfer y Cynllun Bathodyn Glas yn seiliedig ar symudedd yn hytrach nag ar gyflyrau meddygol penodol. Ar gyfer pob cymhwystra, mae'n seiliedig ar amhariadau parhaol a sylweddol ac eithrio o dan y meini prawf cymhwystra dros dro, sydd am gyfnod o 12 mis i helpu i adfer symudedd.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lee.Waters@llyw.cymru
Correspondence.Lee.Waters@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae'r Gwasanaeth Digidol y Bathodyn Glas (BBDS), a lansiwyd ym mis Chwefror 2019, eisoes wedi darparu profiad llawer cyflymach, symlach i'r rhan fwyaf o bobl sy'n gwneud cais neu ail gais am fathodyn glas. Yn ystod pedwar mis gweithredol cyntaf y BBDS, cynyddodd nifer defnyddwyr y gwasanaeth digidol ledled y DU o 37% i 57%, a gostyngwyd yr amser prosesu o 29 i 19 diwrnod.

Rydym yn parhau i weithio gyda'n partneriaid yn yr Adran Drafnidiaeth, Llywodraeth yr Alban a chontractwr BBDS i fireinio'r gwasanaeth digidol. Mae'r contractwr wedi cynnal cyfres o weithdai arloesi i ddeall beth fyddai'n gwella profiad y defnyddwyr ac maent yn gweithio gyda ni a'r awdurdodau lleol i symleiddio'r broses ymgeisio ac ailymgeisio ymhellach.

Pa asesiadau sydd wedi cael eu cynnal i sicrhau bod [cysondeb] o fewn llywodraeth leol wrth brosesu bathodynnau glas?

Awdurdodau lleol sy'n gweinyddu'r cynllun Bathodyn Glas yn eu hardal, a nhw sy'n gyfrifol am benderfynu pwy sy'n gymwys am fathodyn. Mae Llywodraeth Cymru yn darparu canllawiau anstatudol i hyrwyddo cysondeb ledled Cymru ac yn ariannu gwasanaeth asesu annibynnol (IAS) y gall awdurdodau lleol gyfeirio achosion mwy heriol ato. Rydym hefyd yn cynnal deialog reolaidd gydag awdurdodau lleol drwy gyfarfodydd gweithgor rheolaidd, sy'n gyfle i rannu gwybodaeth ac arferion gorau.

Dros yr 20 mlynedd diwethaf mae'r cynllun Bathodyn Glas wedi bod yn destun nifer o adolygiadau yn edrych ar wahanol agweddau ar y rhaglen gan gynnwys cymhwyster, gweinyddu a gorfodi. O ganlyniad, rydym wedi gwneud nifer o newidiadau ar y cyd â rhanddeiliaid a gweithwyr gofal iechyd proffesiynol. Rydym yn parhau i fod yn ymrwymedig i sicrhau y gall pobl anabl sydd â'r angen mwyaf elwa o gonsesiynau parcio, a bod y broses o gael bathodyn mor effeithlon, effeithiol a di-straen â phosibl.

Mae'r ddeddfwriaeth wedi'i geirio'n fras mewn perthynas ag anabledd gwybyddol a bydd yn aml yn dibynnu ar ddehongliad yr unigolyn ei hun o 'berygl' ac ati. Pa hyfforddiant sy'n cael ei ddarparu sicrhau bod gan gynghorau ddealltwriaeth go iawn o beth mae hyn yn ei olygu i deuluoedd unigol sydd â phlant ag anawsterau dysgu?

Fel y nodwyd uchod, mae ein canllawiau Bathodyn Glas ar gyfer awdurdodau lleol yn argymhell y dylai aelodau staff sy'n delio ag ymgeiswyr a deiliaid bathodynnau dderbyn hyfforddiant ymwybyddiaeth anabledd a chydaddoldeb. Fodd bynnag, awdurdodau lleol sy'n gyfrifol am ddarparu hyfforddiant addas i'w swyddogion.

Lle bo'n bosibl, dylai ceisiadau am fathodynnau glas gynnwys gwybodaeth ategol gan weithwyr gofal iechyd proffesiynol sy'n ymwneud â gofal yr ymgeisydd. Gall awdurdodau lleol ofyn am gyngor gan weithwyr iechyd proffesiynol wrth benderfynu ar geisiadau a gallant gyfeirio cais at yr IAS, a all gynnal asesiad pellach os oes angen, a darparu argymhelliad i'r awdurdod lleol.

Yn gywir

Lee Waters AS

Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd
Deputy Minister for Climate Change